

BSS411 Moderní technologie a bezpečnost – Vesmír

- Skupina „D“ – negativní/konzervativní pohled
- Pařízková Zdeňka, Lánová Kristýna, Košíková Aneta, Pala Tadeáš

Teze:

- ▶ "Militarizace vesmíru je **nebezpečná** a **destabilizující**, soukromé subjekty ve vesmíru nemají co dělat. Je to **plýtvání**. Měli bychom nejdříve vyřešit problémy tady na Zemi, než se začneme cpát i do vesmíru."

Obsah prezentace

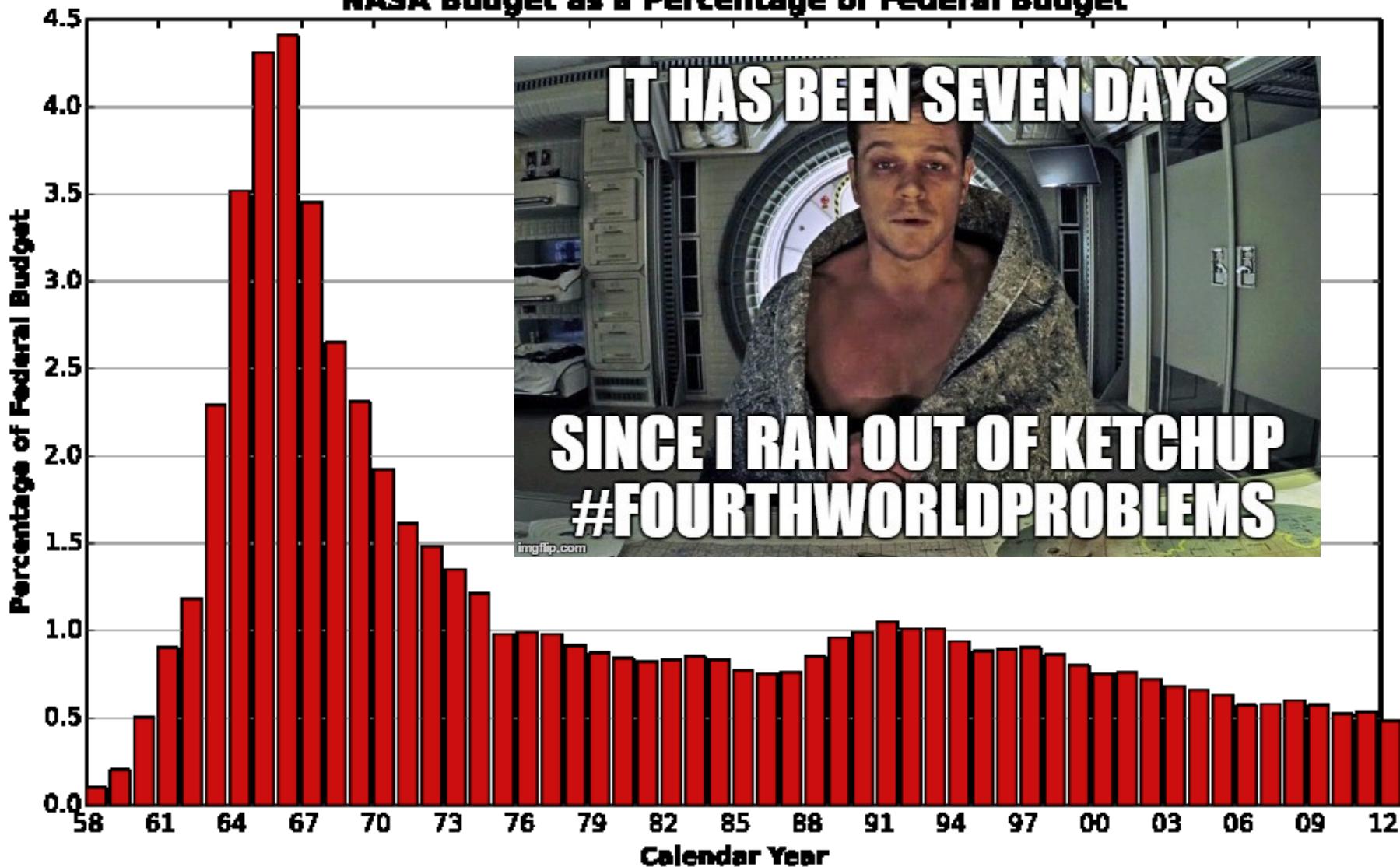
- ▶ Ekonomické aspekty
- ▶ Etické aspekty
- ▶ Geopolitické aspekty
- ▶ Riziko Dual-use
- ▶ Riziková privatizace
- ▶ Shrnutí
- ▶ Zdroje

Ekonomické aspekty

- ▶ Náklady převažují nad zisky -> zatím nejsme dostatečně technologicky vyspělí
- ▶ Odhad: obranný systém proti lehkým balistickým raketám = až 1 bilion \$ (NASA budget 19 miliard \$)
- ▶ Riziko *path dependency*
- ▶ Riziko konfliktu -> devastující následky pro světovou ekonomiku
- ▶ Zbytečně vynaložené finance?

NASA Budget as a Percentage of Federal Budget

Etické aspekty

- ▶ Pokusná zvířata – SSSR: Lajka, USA: Albertové
- ▶ Ztráty na lidských životech: kosmonauti, technikové i civilisti
- ▶ Mezinárodní smlouvy o mírovém využití kosmu, ale státy je porušují a nedodržují – neexistuje mechanismus, jak vynutit jejich dodržování, jak dokázat porušování ani jak to potrestat
- ▶ Hrozba použití jaderných zbraní z vesmíru

Hrozba „kosmického smetí“

- ▶ pohybuje se naprosto bez kontroly
- ▶ v podstatě ho nelze odstranit
- ▶ Likviduje fungující zařízení ve vesmíru
- ▶ rizikovější cesty do vesmíru, ohrožuje životy posádek i zařízení

- ▶ 5 500 tun

- ▶ Větší kusy dopadají na zem, pokud se rozpadnou ve vesmíru, vytvoří větší množství malých kousků
- ▶ Až řetězová reakce kolizí (tzv. Kesslerův syndrom), která by mohla zaplnit oběžnou dráhu do té míry, že už další cestování do vesmíru nebude možné
- ▶ Přes 6 500 umělých družic, funguje jich asi 900
- ▶ Částice létají nejméně 27 800 km/h
- ▶ Přispívají k tomu i testy zbraní na sestřelování nepřátelských družic

▶ <https://www.youtube.com/watch?v=L915JJMcu4s>

Geopolická aspekty – „vesmírné války“?

- ▶ militarizace vesmíru je pro lidstvo obrovským rizikem
- ▶ státy chtějí dominantní postavení
- ▶ závody ve vesmírném zbrojení – snaha odstrašit soupeře (podobnost studené války)
- ▶ hrozba jaderného výbuchu ve vysokých výškách
- ▶ je důležitá prevence války ve vesmíru! ne hledání způsobů, jak v ní bojovat
- ▶ válka ve vesmíru by mohla zamořit prostor do té míry, že by byl jak vojensky tak ekonomicky nevyužitelný. Řešením je kontrola zbrojení, vytváření institucí a další prostředky pro budování vzájemné důvěry..

- ▶ **Závody ve vesmírném zbrojení**
 - nasazení protisatelitních zbraní (ASAT) – vývoj začal během studené války
 - armády největších světových velmocí v oblasti ASAT soupeří
- ▶ **Dominantní postavení**
 - Závislost USA na vesmírné technologii
 - armáda USA značně spoléhá na své orbitální jednotky kvůli navigaci, shromažďování informací, přesné zaměřování, komunikaci, včasné varování a mnoha dalších klíčových aktivit.. V případě konfliktu by přišla o hodně.
- ▶ **Bezpečnostní dilema**
- ▶ **Svou závažností by důsledky vesmírné války byly srovnatelné s dopady jaderné války!**

Riziková privatizace

- ▶ Privatizace obecně rozporuplná
- ▶ Nekompetence aktérů
- ▶ Riziko tržního prostředí
- ▶ Levnější? neznamená lepší – „Most people don't realize that the major cost of a launch is labor. Fuel is less than 2%, while the standing army of people and infrastructure is well over 80%. (WSJ Peter Diamandis)“
- ▶ Profit?
- ▶ Smlouva o zásadách činnosti států při výzkumu a využívání kosmického prostoru včetně Měsíce a jiných nebeských těles (1967)

Riziko Dual-use

- ▶ Souvislost s privatizací
- ▶ Latentní rozvoj zbrojení
- ▶ Zbytečná provokace rouge states

- ▶ "Militarizace i privatizace vesmíru jsou efektivní a měly by být urychleny. Lidstvo by mělo usilovat o silnější přítomnost na obežné dráze i za ní, rozvinout i průmysl. Naše budoucnost je mezi hvězdami."

Zdroje I.

- ▶ Hudgins. Edward. 2016. Time to Privatize NASA. Dostupné z:
<http://www.cato.org/publications/commentary/time-privatize-nasa>
- ▶ Scaliger. Charles. 2012. The Promise of Privatized Space. Dostupné z:
<http://www.thenewamerican.com/tech/space/item/12692-the-promise-of-privatized-space>
- ▶ Diamandis. Peter. 2010. Space: The Final Frontier of Profit?. Dostupné z:
<http://www.wsj.com/articles/SB10001424052748703382904575059350409331536>
- ▶ Terrell, Timothy. 2012. The privatization of space. Dostupné z:
<https://mises.org/library/privatization-space>
- ▶ Vlachová, Anna. 2016. Je tu obrovské riziko pro celé lidstvo, které je srovnatelné s jadernou válkou, varuje odborník. Dostupné z:
<http://m.zahranicni.eurozpravy.cz/amerika/155875-je-tu-obrovske-riziko-pro-cele-lidstvo-ktere-je-srovnatelne-s-jadernou-valkou-varuje-odbornik/>
- ▶ Salin, Patrick. 2001. Privatization and militarization in the space business environment. Dostupné z: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0265964600000503>
- ▶ Anzere, Giuseppe. 2005. *The Pentagon's Bid to Militarize Space*. Dostupné z:
<https://www.globalpolicy.org/component/content/article/153/26240.html>
- ▶ NASA. 2016. *FY 2016 President´s Budget Request Summary*. Dostupné z:
http://www.nasa.gov/sites/default/files/files/NASA_FY_2016_Budget_Estimates.pdf

Zdroje II.

- ▶ Reaching Critical Will. 2014. *Outer space: Militarization, weaponization, and the prevention of an arms race*. Dostupné z: <http://www.reachingcriticalwill.org/resources/fact-sheets/critical-issues/5448-outer-space>
- ▶ Ferguson, Ian. 2011. *Space Exploration Is Best In Hands of NASA, Not Private Sector*. Dostupné z: <https://mic.com/articles/2267/space-exploration-is-best-in-hands-of-nasa-not-private-sector#.okmsoY6Sy>
- ▶ Přibyl, Tomáš. 2013. *Kosmické smetí ničí družice a začíná nám padat na hlavu*. Dostupné z: http://technet.idnes.cz/nebezpeci-kosmickeho-smeti-dd9-/tec_vesmir.aspx?c=A131003_121550_tec_vesmir_mla
- ▶ National Geographic. 2012. *Smetiště nad hlavou: vesmírný odpad nikdy nebyl hustší. Co nás čeká?* Dostupné z: http://www.national-geographic.cz/clanky/smetiste-nad-hlavou-vesmirny-odpad-nikdy-nebyl-hustsi-co-nas-ceka.html#.V_vTtvCLS01
- ▶ National Geographic. 2012. *Zvířata ve vesmíru: psi, opice i očomilky většinou zaplatili vlastním životem*. Dostupné z: http://www.national-geographic.cz/clanky/zvirata-ve-vesmiru-psi-opice-i-octomilky-vetsinou-zaplatili-vlastnim-zivotem.html#.V_0DnvCLS00
- ▶ Kubala, Petr. 2016. *Když při dobývání vesmíru umírají lidé*. Dostupné z: <http://internetweek.cz/kosmonautika/kdyz-pri-dobyvani-vesmiru-umiraji-lide>
- ▶ Všechny zdroje ověřeny ke dni 11.10.2016